

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), na prijedlog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 32. sjednici održanoj dana 29.10.2015. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o stanju regionalnih cesta na području Zeničko-dobojskog kantona sa postignutim efektima dosadašnjih aktivnosti i poduzetih mjera.

II.

Informacija iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/15.

Datum, 29.10.2015. godine

Zenica

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za prostorno uređenje,
promet i komunikacije i zaštitu okoline,

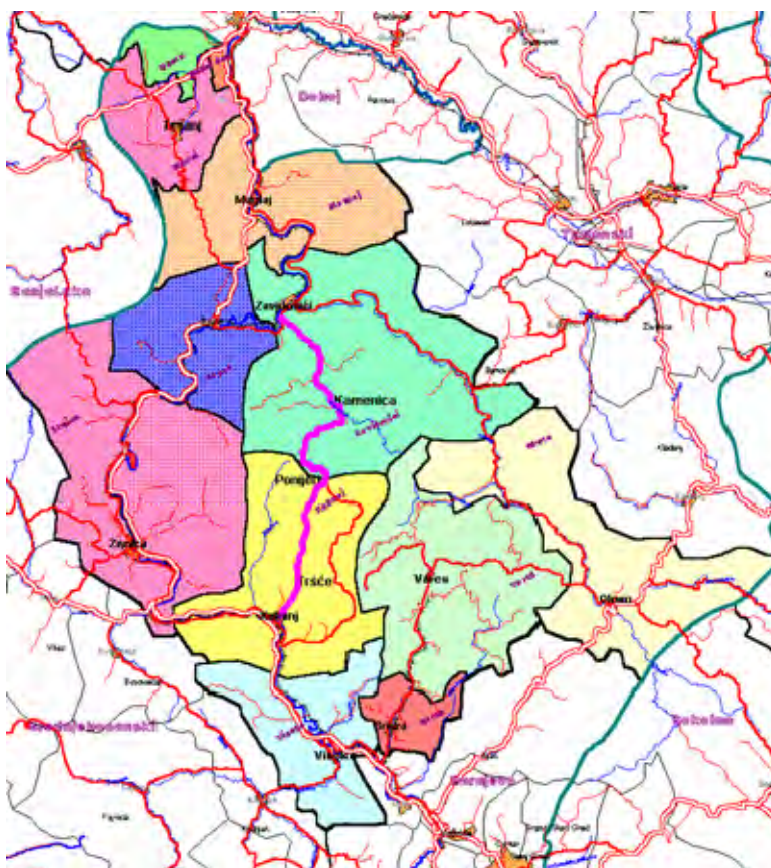
1x Stručna služba Skupštine,

1x a/a.

INFORMACIJA

o regionalnim cestama na području Zeničko-dobojskog kantona

Zenica, oktobar 2015. godine

1. Uvod

Na osnovu Zakona o cestama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/10;16/10 i 66/13) ceste se dijele na javne i nerazvrstane.

Javne ceste, zavisno od njihovog društvenog, privrednog i teritorijalnog značaja, kategorišu se u:

- autoceste
- brze ceste
- magistralne ceste
- regionalne ceste
- lokalne ceste
- ulice u naseljima i gradovima.

Kolovozi ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze magistralne, regionalne i lokalne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

Nerazvrstana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Mjerila i kriterije za razvrstavanje javnih cesta i Odluku o razvrstavanju javnih cesta donose nadležni organi kako je navedeno u tabeli broj 1.

Tabela br.1

Red. broj	Kategorija ceste	Proglašava	Upravitelj
1.	Autoceste	Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija	JP Autoceste FBiH
2.	Brze ceste	Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija	JP Ceste FBiH
3.	Regionalne ceste	Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija	Kantonalna direkcija za ceste
4.	Lokalne ceste	Vlada kantona na prijedlog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline	Općine
5.	Nerazvrstane ceste	Općina/Grad	Općina/Grad

Kantonalna direkcija za ceste je upravna organizacija u sastavu Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline koja vrši upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta na području Zeničko-dobojskog kantona. Ukupna dužina mreže regionalnih cesta na području Zeničko-dobojskog kantona iznosi L = 430,65 km, od toga je 352,29 km sa asfaltnim kolovozom i 78,36 km sa makadamskim kolovozom.

Regionalne ceste sa makadamskim kolovozom su 18,19% od ukupne dužine regionalnih cesta.

1.1 Regionalne ceste na području Zeničko-dobojskog kantona

Kategorizacija i razvrstavanje regionalnih cesta na području BiH je definisana Odlukom bivše SRBiH od 1990. godine („Službeni list SRBiH“ broj 10/90), sa definisanim putnim pravcima i oznakama regionalnih cesta.

Nakon uspostave kantonalnih organa uprave na području Zeničko-dobojskog kantona, nadležno Ministarstvo prometa i komunikacija je shodno važećoj kategorizaciji preuzelo upravljanje regionalnim cestama koje gravitiraju na području Zeničko-dobojskog kantona.

U tabelarnom prikazu br. 2 dat je pregled dionica regionalnih cesta na području Zeničko-dobojskog kantona.

Tabela br.2

Red. broj	Oznaka ceste	Dionica ceste	D u ž i n a (km)		
			asfalt	makadam	UKUPNO
1	R-413a	Čajdraš-Stranjani-Ovnak (granica Kantona)	11,20		11,20
2	R441	Zenica-Vjetrenice (granica Kantona)	10,00		10,00
3	R-443	A1-Visoko-Kiseljak (granica Kantona)	11,00		11,00
4	R-444	Podlugovi-Breza-Vareš-Podkamensko	38,90	11,10	50,00
5	R-444a	Vareš-Pogar-Ratanj (Kakanj)	6,00	14,00	20,00
6	R 445	Nemila-Zenica-Lašva-Bilješevo-Kakanj-Visoko-gra. Kan.	69,00	5,00	74,00
7	R-465	Žepče-Zavidovići-Maglaj (granica FBiH)	40,00		40,00
8	R-466	Zavidovići-Kamenica-Ponijeri-K.Sutjeska-Čatići (Kakanj)	32,00	33,00	65,00
9	R-467	Zavidovići-Ribnica-Olovo-H. Pijesak (granica FBiH)	82,00	4,66	86,66
10	R-468	Olovske Luke-Sokolac (granica Federacije)	9,58		9,58
11	R-469	Ribnica-Banovići (granica Kantona)	3,81		3,81
12	R-473	Nemila-Bistričak-Teslić (granica FBiH)	8,40	3,80	12,20
13	R-474	M17-Perkovići-N. Šeher-Tešanj-Prnjavor (granica FBiH)	29,40	7,80	37,20
UKUPNO			351,29	79,36	430,65

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija u toku 2013. godine započinje aktivnosti na novom razvrstavanju odnosno kategorizaciji javnih cesta na području FBiH.

Angažovane su specijalizirane ekspertne kuće: Ipsa institut, Ecoplan i Integra, na izradi studije nove kategorizacije cesta u FBiH.

Nakon javnih rasprava sprovedenih u svim kantonima i usaglašavanja sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 104. sjednici, održanoj 20.03.2014. godine, donosi Odluku o razvrstavanju cesta u autoceste i brze ceste, magistralne ceste i regionalne ceste.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 15.11.2014. godine („Službene novine FBiH“, broj: 24/14).

Vlada FBiH na 139. sjednici održanoj 13.11.2014. godine donosi Odluku o izmjeni Odluke o kategorizaciji cesta u autoceste i brze ceste, magistralne ceste i regionalne ceste i odlaže primjenu Odluke do 15.03.2018. godine („Službene novine FBiH“, broj: 95/14).

Imajući u vidu navedeno, trenutno je na snazi stara Odluka o kategorizaciji cesta sa dionicama ceste iz tabela 2.

Tabelarnim prikazom broj 3. date su dionice regionalnih cesta na području Zeničko-dobojskog kantona prema novoj Odluci Vlade Federacije BiH.

Tabela br.3

Red. broj	Oznaka ceste	Dionica ceste	D u ž i n a (km)		
			asfalt	makadam	UKUPNO
1	R-451	Matuzići-Mravići-Drum-spoj sa R-452	6,00		6,00
2	R-452	Tešanj-Medakovo-Šije	10,00		10,00
3	R-453	Granica entiteta-Dubrave-Noví Šeher	6,50	0,5	7,00
4	R-454	Granica entiteta-Maglaj-Bočinja-Zavidovići	26,00		26,00
5	R-455	Spoj sa M110-Maglaj-spoj sa R-454	2,00		2,00
6	R-456	Zavidovići-Ponijeri-Tršće-Kakanj	36,00	16,00	52,00
7	R-457	Ze-KBZ-Kasapovići-Kovačići-Arnauti-Ribnica-D. Kakanj	16,40	9,60	26,00
8	R-458	Spoj sa M110-Dolača-Mošćanica Reg. deponija	8,00		8,00
9	R-459	Brezovik-Bilalovac	4,00		4,00
10	R-653	Moštre-Radovlje-Kondžilo-Brezovik-gr.Kantona	8,80	5,20	14,00
11	R-460	Šimin Potok-Zvijezda-Ravne-Kamenica-gr.Kantona	13,00		13,00
12	R-461	Bjeliš-granica entiteta (Han Pijesak)	12,70	3,30	16,00
13	R-462	Olovske Luke-granica entiteta (Sokolac)	9,00		9,00
14	R-366	R-404-Milankovići-gr.Kantona	3,00	4,00	7,00
15	R-401	gr. entiteta-Jelah-Tešanj-N.Šeher-Ozimica	29,40	7,80	37,20
16	R-402	gr. entiteta-Bistričak-Nemila	8,40	9,60	18,00
17	R-403	Nemila-Zenica-Lašva-Bilješevo-Kakanj-Ćatići-Podlugovi	69,00	5,00	74,00
18	R-603	Donji Čajdraš-Stranjani-gr.Kantona	11,00		11,00
19	R-404	Podkamensko-Olovo	23,00		23,00
20	R-405	Vareš-Bobovac-Ratanj-Kraljeva Sutjeska-Ćatići	17,00	14,00	31,00
UKUPNO			319,20	75,00	394,20

Iz gore navedenih tabela je vidljivo sljedeće:

Novom kategorizacijom cesta **136 km** postojećih regionalnih cesta mijenja kategoriju u magistralne ceste.

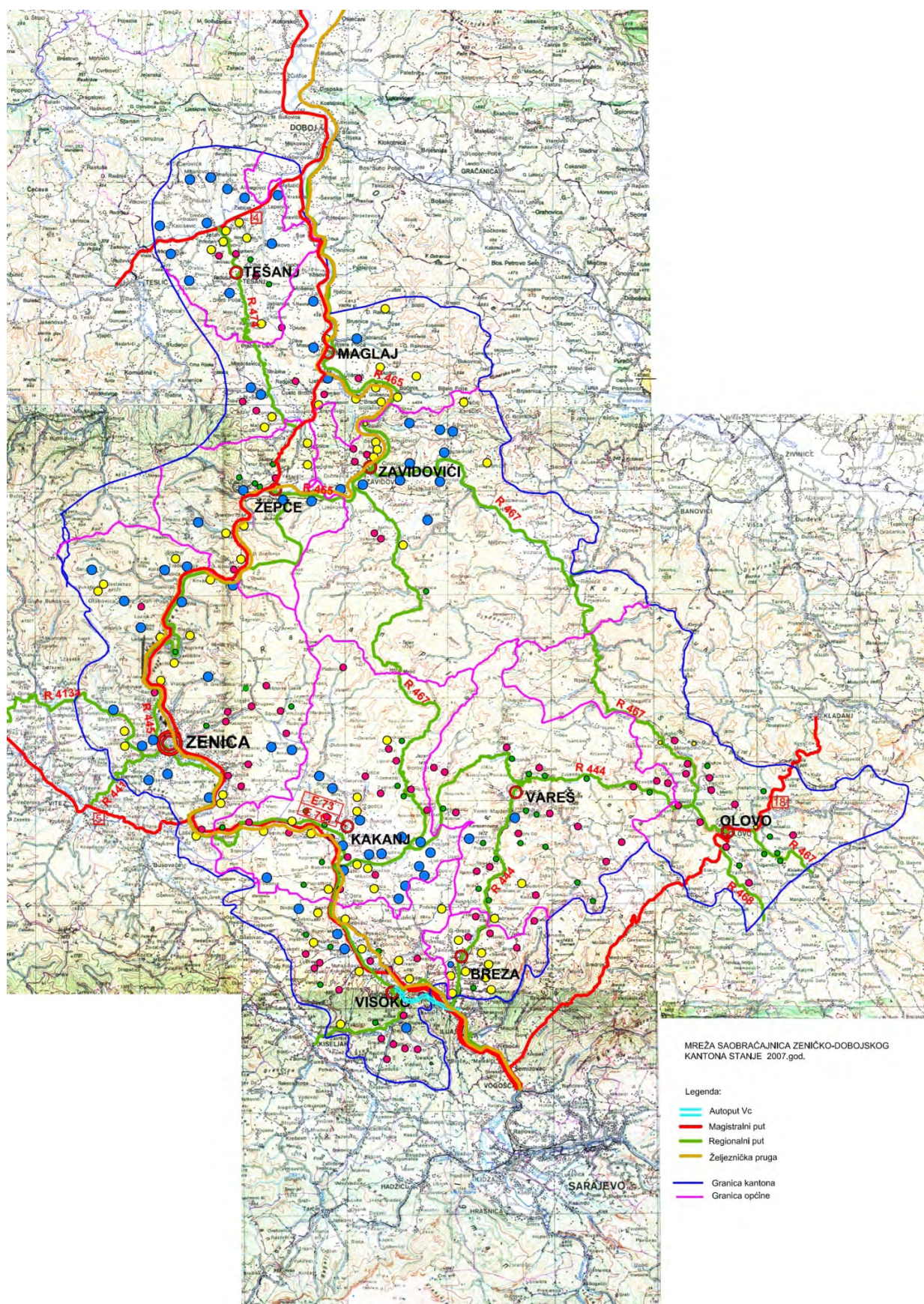
Novom kategorizacijom cesta **94,33 km** lokalnih cesta mijenja kategoriju u regionalne ceste.

Ukupna dužina regionalnih cesta po novoj kategorizaciji iznosi **394,20 km**.

Dana 22.09.2015.godine održan je sastanak u JP Ceste Federacije na poziv Federalnog ministarstva promet i komunikacija. Sastanku su prisustvovali svi ministri prometa, direktori kantonalnih direkcija, predstavnici JP Autoceste FBiH i konsultanti.

Zaključeno je da se postojeća Odluka o razvrstavanju cesta dodatno analizira, kako bi se mogle provesti potrebne radnje i priprema da bi se ista mogla početi primjenjivati od 15.03.2016.godine.

Kantonalna direkcija za ceste trenutno provodi aktivnosti u skladu sa ovim Zaključkom.

Mreža saobraćajnica Zeničko-dobojskog kantona stanje 2007. godina

2. Opći pregled regionalnih cesta sa tehničkim karakteristikama i trenutnim stanjem cestovne komunikacije

2.1. Regionalna cesta R 413- a Čajdraš-Stranjani –Ovnak

Početak ceste: raskrsnica Čajdraš spoj sa R 444 Zenica-Vjetrenice
Kraj ceste: granica sa Srednobosanskim kantonom na Ovnaku
Dužina ceste: L= 11,20 km sa asfaltnim kolovozom.

Cesta je u takvom stanju da je potrebna totalna rekonstrukcija. Poslije rata je izvršena rekonstrukcija od Stranjana do Pojska u dužini od 2,40 km. Rekonstrukcija se sastojala u proširenju ceste u zasjeku. Postojeći asfaltni kolovoz je ostao, a asfaltiran je prošireni dio kolovoza. I na ovom dijelu kolovoz se deformisao u obliku udubljenja i ispučenja. Na ostaloj trasi cesta je širine maksimalno do 5,00m, a zakoniti minimum je 5,50 m. Sva je u neravninama, deformacijama, mrežastim pukotinama i udarnim rupama. Odvodnja oborinskih voda je neriješena. U elementarnim nepogodama u maju 2014. godine došlo je do pojave 5 klizišta koja su samo privremeno sanirana zbog nedostatka sredstava. Urađeni su Glavni projekti sanacije.

Cesta je izuzetno opterećena.

Trenutno se troše znatna sredstva na redovnom održavanju, a kvalitet ceste je sve lošiji.

Ako na cesti ima oštećenja više od 30%, ulaganja na redovnom održavanju su neracionalna i ekonomski neisplativa. Ova regionalna cesta je sa najvećim stepenom oštećenja na nivou kantona. Potrebna je hitna rekonstrukcija. (Slike broj 1 do 6)

Slika broj 1. Uzan kolovoz i neriješena odvodnja

Slika broj: 2. Neriješena i neuređena kosina zasjeka

Slika broj:3. Klizište prije škole u Pojskama

Slika broj: 4. Ugrožen cestovni kanal od aktivnog klizišta

Slika broj: 5. Aktivno klizište koje ugrožava cestu

Slika broj: 6. Privremeno sanirano klizište

2.2. Regionalna cesta R 441 Zenica-Vjetrenice

Početak ceste: petlja - ulazak u Zenicu
Kraj ceste: prevoj Vjetrenice (granica kantona)
Dužina ceste: L= 10,00 km sa asfaltnim kolovozom

Dionica regionalne ceste od petlje „Blatuša“ do kružne raskrsnice na spoju sa regionalnom cestom R 445 Zenica-Tetovo kod Pravoslavne crkve u dužini od 2,10 km je u sastavu GGM-a gdje su radovi u završnoj fazi.

Dionica od kružne raskrsnice do raskrsnice „Čajdraš“ dužine 2,50 km je u cjelosti presvučena novim slojem asfalta i u dobrom je stanju. Ostala dionica ceste je na nekoliko mjesta presvučena novim slojem asfalta. Habajući sloj asfalta je dotrajavao i potrebno je isti isfrezati i navući novi sloj asfalta.

Potrebna je rekonstrukcija to jest produbljenje rigola-objekta za odvodnju površinskih voda. Postojeći rigoli su plitki te je otežano zbrinjavanje oborinske vode koja se razlijeva po cesti i ugrožava bezbjednost saobraćaja, pogotovo u zimskom periodu.

Na ovoj cesti se pojavilo klizište, slika broj: 8. tokom elementarnih nepogoda u maju 2014. godine. Klizište je brzo privremeno sanirano i saobraćaj se odvija naizmjenično u jednom smjeru. Urađen je Glavni projekat trajne sanacije.

Za trajnu sanaciju klizišta planirana su sredstva u ovoj godini, postupak odabira izvođača radova je u toku. (Slike broj: 7 do 9)

Slika broj: 7. Regionalna cesta Zenica-Vjetrenice

Slika broj: 8. Klizište „Čajdraš“

Slika broj: 9. Regionalna cesta Zenica-Vjetrenice

2.3. Regionalna cesta R 443 Visoko-Kiseljak (granica kantona)

Početak ceste: naplatne kućice „petlja Visoko“
Kraj ceste: granica kantona
Dužina ceste: L = 11,00 km sa asfaltnim kolovozom.

Cesta je u lošem stanju i izuzetno je opterećena.

Asfaltni kolovoz je preko 60% u zakrpama sa denivelacijama, ispupčenjima i ulegnućima.

Kroz gradsku zonu općine Visoko poslije rata je asfaltni kolovoz presvučen bez frezanja, što je kao posljedicu imalo niže poklopce svih šahtova i slivnih rešetki.

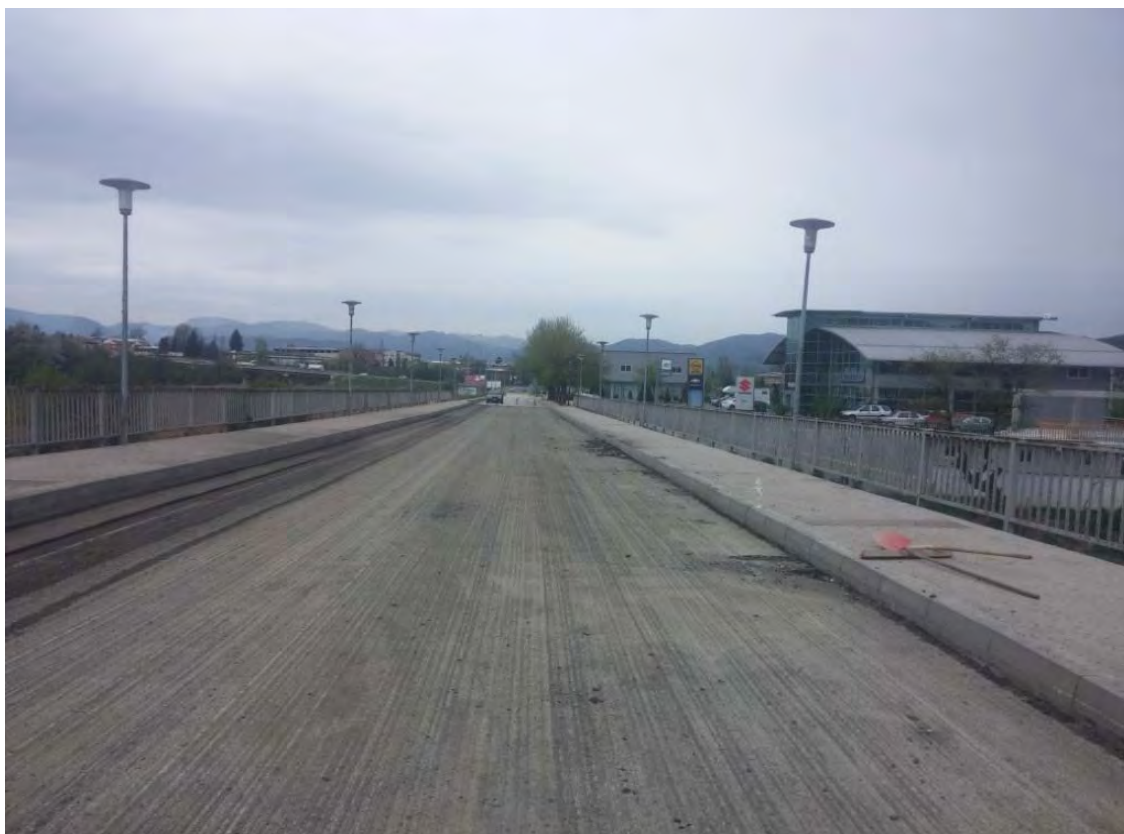
Od Gradskog groblja do granice kantona potrebna je totalna rekonstrukcija ceste sa zamjenom gornjeg nosećeg tamponskog sloja i dotrajalog asfalta.

Cesta je u zasjeku. Zasjek je na pojedinim segmentima ceste izuzetno strm i visok. Sa njega se često odronjava kamen i ugrožava bezbjednost saobraćaja.

Urađeni su Glavni projekti rekonstrukcije klasičnih raskrsnica u kružne raskrsnice.

Jedna raskrsnica je do naplatnih kućica a druga na spoju regionalnih cesta R 443 Visoko – Kiseljak i R 445 Kakanj – Visoko – Podlugovi.

U ovoj godini smo izvršili sanaciju betonske ploče na mostu preko rijeke Bosne i presvukli novim slojem asfalta kolovoz na mostu. (Slike broj: 10 do 13)

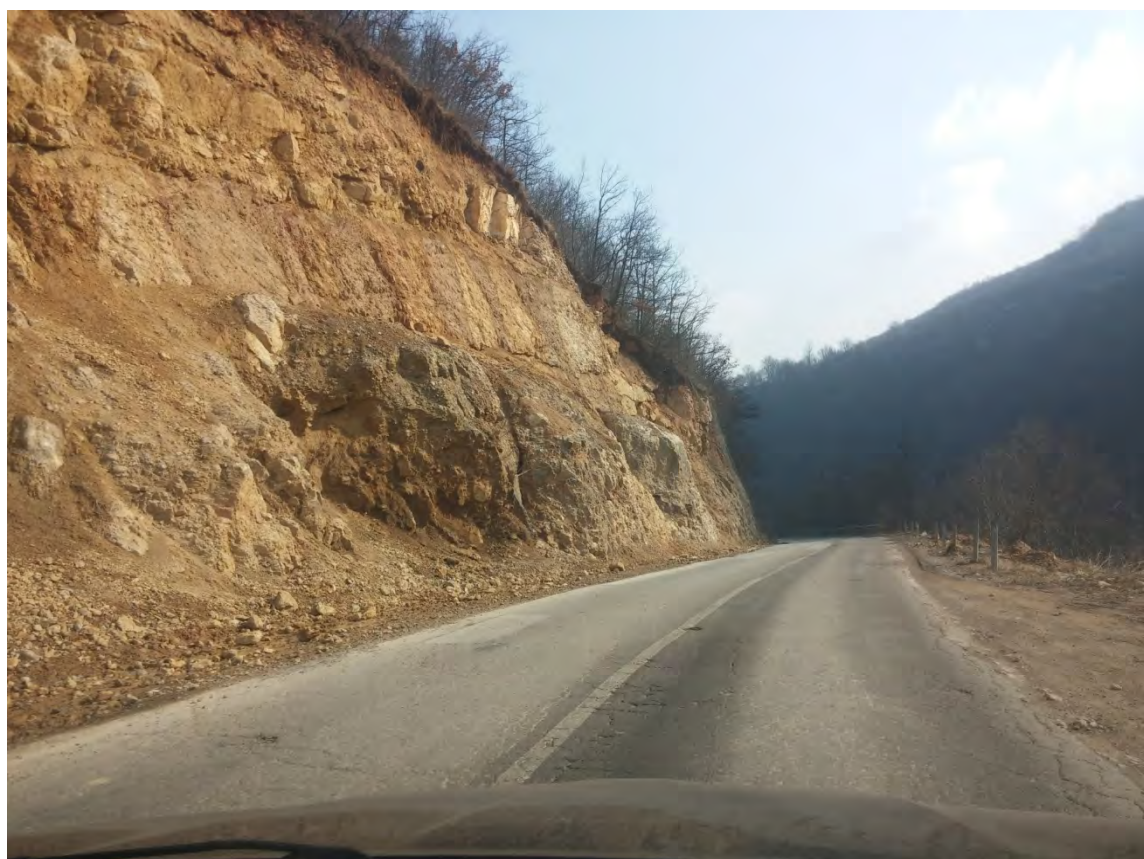
Slika broj: 10. Izgled kolovoza na mostu tokom radova na sanaciji

Slika broj: 11. Opasna kosina zasjeka

Slika broj:12. Opasna kosina zasjeka

Slika broj: 13. Opasna kosina zasjeka

2.4 Regionalna cesta R-444 Granica kantona (Podlugovi)-Breza-Vareš-Podkamenko

Početak ceste: Podlugovi (granica sarajevskog kantona)
Kraj ceste: Podkamensko, spoj sa regionalnom cestom R 467 Zavidovići-Olovo
Dužina ceste: L = 50,00 km (asfaltni kolovoz L=38,90km; makadam L=11,10 km)

Regionalna cesta je podijeljena u dvije dionice u cilju lakšeg i preglednijeg prikazivanja stanja.

2.4.1. Dionica: Podlugovi-Breza-Vareš

Početak dionice: Podlugovi (granica sarajevskog kantona)
Kraj dionice: Spoj sa regionalnom cestom R 444a Vareš-Pogar-Luke-Ratanj
Dužina dionice: L = 27,00 km, sa asfaltnim kolovozom.

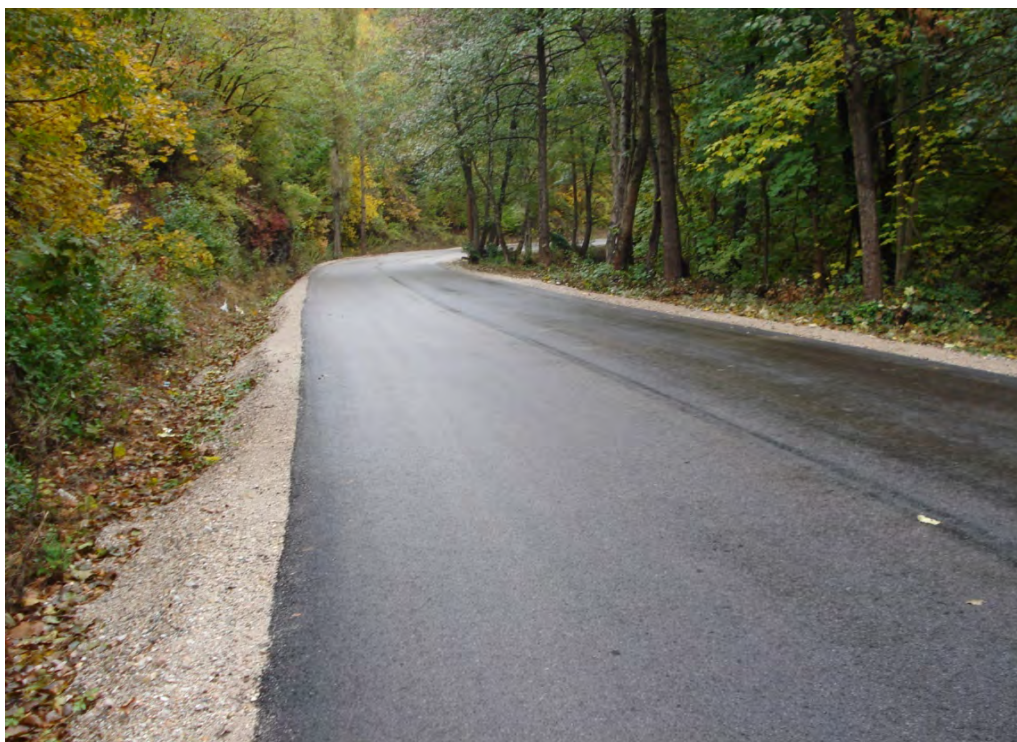
Asfaltni kolovoz na ovoj dionici ceste je dotrajavao sa puno neravnina, denivelacija i mrežastih pukotina. Od stacionaže 5+62 km do 6+36 km u dužini od 750,00 m urađena je rekonstrukcija ceste. Dalje sve do stacionaže 14+28 u dužini od 7,92 km nije vršena rekonstrukcija ceste, osim krpanja udarnih rupa i saniranja većih oštećenja.

Od stacionaže 14+28 km do stacionaže 16+63 km u dužini od 2,35 km urađena je rekonstrukcija ceste. Od stacionaže 18+09 km do stacionaže 20+65 km u dužini od 2,56 km urađena je rekonstrukcija ceste.

Od benzinske pumpe „Butmir“ do izlaza iz Vareša u pravcu Podkamenskog ceste je presvučena u poslijeratnom periodu i kolovoz je u relativno dobrom stanju. Na dionicama koje nisu rekonstruisane trup ceste je u relativno dobrom stanju tako da nije potrebno vršiti zamjenu tamponskog materijala. Potrebno je ukloniti frezanjem postojeći dotrajali asfalt i navući noseći i habajući sloj novog asfalta sa izradom proširenja u krivinama. (Slika broj 14 do 15)

Slika broj: 14. Dionica rekonstruisane ceste

Slika broj: 15. Dionica rekonstruisane ceste

Na ovoj cesti na lokalitetu „Kapija“, 2014. godine u vrijeme elementarnih nepogoda pojavilo se veliko klište usled čega su velike količine stijena i zemljane mase zatrpale cestu. Promet je uspostavljen izradom bajpasa. Glavni projekat trajne sanacije klizišta je urađen, postupak odabira izvođača radova je pokrenut i trenutno se nalazi u žalbenom roku. Prošle godine u vrijeme pokretanja postupka odabira izvođača radova finansijska sredstva su bila planirana, međutim u ovoj godini sredstva su upitna. (Slika broj: 16)

Slika broj: 16. Klizište „Kapija“

2.4.2. Dionica Tunel-Šimin Potok-Vijaka-Potkamensko

Početak dionice: Spoj sa regionalnom cestom R 444a Vareš-Pogar-Luke-Ratanj
Kraj dionice: Podkamensko, spoj sa regionalnom cestom R 467 Zavidovići-Olovo
Dužina dionice: L = 23,00 km (asfaltni kolovoz L=11,9 km, makadam L=11,10km)

Dionica ceste do tunela u dužini od 1,40 km je uzana sa oštećenim asfaltom i ne ispunjava tehničke elemente regionalne ceste. Tunel u dužini cca 350,00 m ne zadovoljava visinom za nesmetano odvijanje saobraćaja u oba smjera. Pošto ovom cestom saobraća mali broj vozila, teretna vozila saobraćaju sredinom tunela gdje postoji dovoljna visina za prolaz. Tunelom protiče potok Ponikva. Tunel je asfaltiran 2011. godine sa snacijom korita potoka. Prije asfaltiranja u tunelu je bio makadamski kolovoz. Pri većim padavinama potok bi se izlio i redovno je dolazilo do prekida saobraćaja i uništavanja makadamskog kolovoza. Poslije asfaltiranja i izvršene sanacije korita potoka stanje je mnogo bolje. Tunel ja neosvijetljen i nije obložen iznutra, tako da kroz prirodnu stijenu u zimskom periodu kapaju kapi vode koje se lede i stvaraju se ledenice koje vise i ugrožavaju bezbjedno odvijanje saobraćaja. Na jednom dijelu voda kaplje na asfaltni kolovoz i stvaraju se velike sante leda. Na velikim minusima sol ne djeluje i to nam čini veliki problem u održavanju tunela zimi. (Slika 17 i 18)

Od tunela pa do kraja asvalta u dužini od 10,00 km cesta ima sve horizontalne i vertikalne elemente propisane za rang regionalne ceste. Veći dio je rekonstruisan i asfaltiran poslije rata. Zbog nedostatka sredstava postavljen je samo jedan sloj asfalta što je nedovoljno.

Zbog saobraćanja vozila-šticara i nedostatka dovoljne debljine asfaltnog kolovoza kolovoz je na ovoj dionici znatno oštećen. (Slika broj: 19)

Ostatak dionice ceste u dužini od 11,10 km je sa makadamskim kolovozom. (Slika broj: 20 i 21)

Slika broj: 17. Tunel „Ponikve“

Slika broj: 18. Saobraćajnica pred ulaz u tunel „Ponikva“

Slika broj: 19. Novi asfalt na dionici Šimin Potok-Podkamensko

Slika broj: 20. Makadamski kolovoz na dionici Šimin Potok-Podkamensko

Slika broj: 21. Makadamski kolovoz kroz naselje Vijaka

2.5. Regionalna cesta R 444-a Vareš-Pogar-Ratanj

Početak ceste: Vareš (spoj sa R 444 Vareš-Potkamensko)
Kraj ceste: Ratanj (spoj sa R 466 Čatići-K.Sutjeska-Ponijeri-Zavidovići)
Dužina ceste: L = 20,00 km (asfaltni kolovoz L=6,00km; makadam L=14,00 km)

Prva 2 kilometra ceste su presvučena novim slojem asfalta prije nekoliko godina iz sredstava kapitalnih ulaganja.

Preostala 4 kilometra asfaltnog kolovoza su u takvom stanju da je nemoguće bilo šta uraditi osim uklanjanja postojećeg asfalta i nanošenje nova 2 sloja, noseći plus habajući sloj asfalta.

(Slika 22 i 23).

Na makadamskom dijelu trase u dužini od 14,00 km pojavio se veći broj klizišta.

(Slika broj: 24 i 25)

Ova regionalna cesta je značajna zato što vodi do starog kraljevskog grada „Bobovac“.

Iz tog razloga je urađen Glavni projekat rekonstrukcije ceste od Vareša do Luka u dužini od 15,00 km.

Slika broj: 22. Asfaltni kolovoz na dionici Vareš-Pogar

Slika broj: 23. Asfaltni kolovoz na dionici Vareš-Pogar

Slika broj: 24. Makadamski kolovoz, dionica Pogar - Luke

Slika broj: 25. Dionica Luke-Ratanj

2.6. Regionalna cesta R 445 Nemila-Zenica – Lašvanska petlja – Bilješevo – Kakanj – Visoko – Podlugovi (granica Kantona)

Početak ceste: Nemila (Spoj sa R 473 Nemila-Bistričak)
Kraj ceste: Podlugovi (granica sarajevskog Kantona)
Dužina ceste: L = 74,00 km (asfaltni kolovoz L=69,00 km; makadam L= 6,00 km)

2.6.1 Dionica: Nemila – Banlozi – Tetovo

Početak dionice: Nemila (Spoj sa R 473 Nemila-Bistričak)
Kraj dionice: Zenica (kružna raskrsnica kod Pravoslavne crkve)
Dužina dionice: L = 22,30 km (asfaltni kolovoz L=17,10 km, makadam L=5,20 km)

Cesta kroz naseljeno mjesto Nemila je u lošem stanju.

Asfaltni kolovoz je dotrajavao tako da je potrebno isti ukloniti frezanjem i uraditi novi sloj asfalta.

Obzirom na gusto naseljeno mjesto potrebno je uraditi pješačke staze sa obje strane ceste.

Urađeno je cca 500,00 m pješačke staze prije 2 godine.

Potrebno je riješiti odvodnju oborinskih voda sa ceste i okolnog terena.

Dionica ceste sve do starog tunela ispod tvrđave Vranduk je poslije rata rekonstruisana i asfaltni kolovoz je u dobrom stanju.

Od starog tunela ispod tvrđave Vranduk do naselja Banlozi u dužini od 5,20 km cesta je sa makadamskim zastorom.

Izgradnjom HE Vranduk, akumulaciono jezero će potopiti cestu sa makadamskim kolovozom i ista će se izdizati do nivelete željezničke pruge.

U sklopu rekonstrukcije uradiće se cesta sa asfaltnim kolovozom.

Dalje, do autobuskog stajališta u dužini od 3,40 km asfaltni kolovoz je loš i treba ga isfrezati i postaviti novi sloj asfalta.

Od autobuskog stajališta u Tetovu do kraja dionice (kružna raskrsnica kod Pravoslavne crkve) u dužini $L=4,30$ km cesta je u potpunosti rekonstruisana.

U sklopu rekonstrukcije urađene su pješačke staze i autobuska stajališta.

Regulisana je i odvodnja oborinskih voda. (Slika broj: 26 do 30)

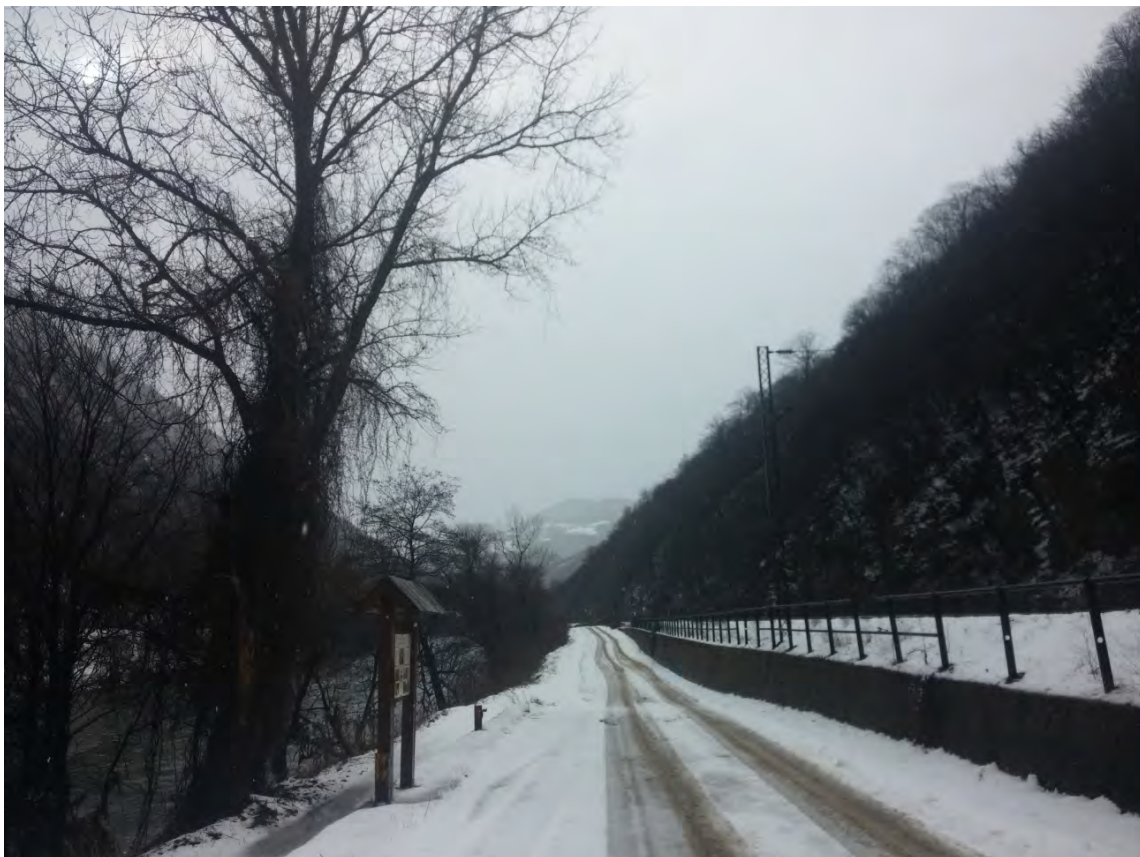
Slika broj: 26. Cesta Nemila-Vranduk

Slika broj: 27. Cesta kroz naselje Nemila

Slika broj: 28. Novi asfaltni kolovoz Nemila-Vranduk

Slika broj: 29. Makadamski dio kolovoza Vranduk- Banlozi

Slika broj: 30. Makadamski dio kolovoza Vranduk - Banlozi

2.6.2. Dionica: Zenica – Lašva

Početak dionice: Zenica (kružna raskrsnica kod Pravoslavne crkve)
Kraj dionice: Naselje Lašva
Dužina dionice: L = 14,51 km sa asfaltnim kolovozom

Od kružne raskrsnice kod Pravoslavne crkve, gdje je spoj i sa R 441 Zenica – Vjetrenice do kružne raskrsnice na Odmutu u dužini od 1,50 km regionalna cesta je u sastavu GGM-a, čija je izgradnja završena.

Dalje prema Lašvanskoj petlji u dužini od 4,00 km do naselja Drivuša regionalna cesta se rekonstruiše u brzu cestu u sastavu GGM-a.

U naselju Drivuša raditi će se most preko željezničke pruge i rijeke Bosne koji će biti u sastavu brze ceste koja će se spojiti sa petljom - južnim priključkom Zenice na autoput.

Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije brze ceste je u toku. Procedura odabira izvođača na izgradnji mosta je u toku. Izgradnjom navedenog mosta i brze ceste koja se spaja sa GGM-om dugoročno će se riješiti saobraćajna zagušenja u Gradu Zenica. Sav saobraćaj iz i u pravcu Sarajeva i Travnika ići će ovom saobraćajnicom, tako da će se rasteretiti „drveni“ i „kamberovića“ mostovi. Od Drivuše do Lašvanske petlje asfaltni kolovoz je dotrajavao i potrebno ga je ukloniti frezanjem i postaviti novi sloj asfalta. Regionalna cesta se od lašvanske petlje do mosta na rijeci Lašva poklapa sa magistralnom cestom M5 i dalje nastavlja uz rijeku Bosnu do stare željezničke stanice u naselju Lašva.

Od željezničke stanice Lašva do Bilješeva u dužini od 3,80 km dionica ceste je ucrtana u kartama a nije još izgrađena.

Postoji makadamski uzani put pored pruge kojim je moguće prolaziti sa traktorima ili eventualno malim terenskim vozilima.

2.6.3. Dionica Bilješevo-Donji Kakanj-Kakanj-raskrsnica Čatići

Početak dionice: Naplatne kućice Bilješevo
Kraj dionice: Raskrsnica Čatići - spoj sa R 466 Čatići - K. Sutjeska - Ponijeri - Zavidovići
Dužina dionice: L=15,10 km sa asfaltnim kolovozom

Prije izgradnje autoputa ova dionica regionalne ceste je bila ucrtana u kartama i nije bila izgrađena.

Trasa regionalne ceste je ucrtana i poklapala se sa lokalnom cestom Kakanj-Donji Kakanj-Tičići. Od Tičića do Bilješeva trasa regionalne ceste uopšte nije bila definisana ni u idejnoj varijanti. Kroz gradsku zonu i prigradska naselja trasa regionalne ceste nikada nije definisana ni određena. Do izgradnje i puštanja u promet autoceste kroz općinu Kakanj tranzitni i teretni saobraćaj se odvijao magistralnom cestom.

Prilikom izgradnje autoceste na teritoriji općine Kakanj urađeno je 10 kilometara nove trase regionalne ceste od Bilješeva do Karaulskog Polja. Na trasi su urađena 2 mosta preko rijeke Bosne. Sve aktivnosti od projektovanja do izvođenja radova urađene su u sklopu izgradnje autoceste. Od Karaulskog Polja, kroz gradsku zonu do Termoelektrane regionalna cesta nije urađena. J.P. „Autoceste FBiH“ je uradilo dvije varijante idejnog rješenja dionice regionalne ceste kroz naselje Karaulsko polje. Rađene su i neke varijante idejnog rješenja ceste da se zaobiđe prigradsko naselje Doboj.

Sve aktivnosti po ovom pitanju su obustavljene iz razloga što je općina Kakanj podigla tužbu protiv J.P. „Autoceste FBiH“. Sudski postupak je u toku. Zakonska je obaveza da se obezbijedi kvalitetna alternativna saobraćajnica svim korisnicima cesta koji ne žele koristiti autocestu. Nakon puštanja u promet dionice autoceste kroz općinu Kakanj tranzitni saobraćaj regionalnom cestom se izuzetno povećao. U naselju Karaulsko Polje stanje je alarmantno.

Cesta nema širinu za odvijanje dvosmjernog saobraćaja, nema pješačkih staza i nije riješena odvodnja oborinskih voda. Pojačani tranzitni saobraćaj ugrožava i stanovnike naselja Doboj. Stanovništvo navedena dva naselja vrše veliki pritisak na Kantonalnu direkciju za ceste.

U vrijeme izrade Idejnog rješenja trase autoputa kroz općinu Kakanj, nadležni organ općine Kakanj je dao saglasnost na već izvedenu trasu autoputa.

Nije trebalo dozvoliti ukidanje magistralne ceste od Termoelektrane do petlje dok se ne uradi alternativna tranzitna cesta, to jest dio trase regionalne ceste koji nedostaje. (Navodimo pozitivan primjer Grada Zenica kako su primorali nadležne da trasu autoputa projektuju ispod Klopačkih stijena).

Kvalitetno rješenje tranzitnog saobraćaja kroz općinu Kakanj košta na desetina miliona konvertibilnih maraka i prevazilazi finansijske mogućnosti Kantonalne direkcije za ceste i Zeničko-dobojskog kantona.

Preostaje nam da sačekamo sudsku odluku i vidjeti ko je obavezan finansirati izgradnju nedostajuće alternativne tranzitne ceste kroz općinu Kakanj. (Slika broj: 31 do 33)

Slika broj: 31. Nova trasa regionalne ceste Bilješevo-Karaulsko Polje.

Slika broj: 32. Nova trasa regionalne ceste Bilješevo-Karaulsko Polje.

Slika broj: 33. Dionica ceste kroz Karaulsko Polje

2.6.4. Dionica Ćatići (Kakanj) -Visoko - granica kantona

Početak dionice: Raskrsnica Ćatići - spoj sa R 466 Ćatići - K. Sutjeska - Ponijeri - Zavidovići
Kraj dionice: Podlugovi (granica Kantona)
Dužina dionice: L=18,90 km sa asfaltnim kolovozom

Ova dionica regionalne ceste je u lošem stanju. Tokom izgradnje autoceste izvršena je rekonstrukcija 1,65 km sa izgradnjom 3 nova mosta na rijeci Bosni. Mostovi su urađeni paralelno toku rijeke na dionici od termoelektrane do naselja Dobrinje, što nije uobičajeno.

Iz sredstava redovnog održavanja izvršili smo rekonstrukciju dva mosta na rijeci Bosni u naselju Dobrinje.

Most preko rijeke Bosna u gradskoj zoni općine Visoko od istorijskog značaja, je oštećen i potrebno ga je staviti u prioritet hitne sanacije. (Slika broj: 34 do 36)

Slika broj: 34. Rekonstruisani most u naselju Dobrinje

Slika broj: 35. Rekonstruisani dio saobraćajnice

Slika broj: 36. Dionica regionalne ceste Kakanj - Visoko

2.7. Regionalna cesta R-465 Žepče – Zavidovići – Maglaj – granica FBiH.

Početak ceste: Žepče (petlja na magistralnoj cesti M17)
Kraj ceste: Maglaj (granica FBiH)
Dužina ceste: L=40,00 km sa asfaltnim kolovozom

2.7.1. Dionica: Žepče – Zavidovići

Početak dionice: Žepče (petlja na magistralnoj cesti M17)
Kraj dionice: Zavidovići (most na rijeci Krivaja)
Dužina dionice: L=12,64 km sa asfaltnim kolovozom

Asfaltni kolovoz na ovoj dionici ceste je u relativno dobrom stanju. U zadnjih nekoliko godina iz sredstava redovnog održavanja urađeno je više dužih presvlaka na asfaltnom kolovozu.

Presvlačenje će se nastaviti dok se ne presvuče novim asfaltom cijela dionica ceste.

Gorući problem na ovoj dionici ceste je podvožnjak na ulazu u Žepče. U posljednje vrijeme pri malo većim padavinama redovno dolazi do začepjenja sistema za odvodnju što uzrokuje zadržavanje vode ispod podvožnjaka i totalan prekid saobraćaja. Začepljenje sistema za odvodnju je mnogo učestalije poslije prošlogodišnjih majskih elementarnih nepogoda koje su poremetile stabilnost tla slivnog područja sa kojeg dolazi sa kišnicom zemljani materijal i brzo začepi sistem za odvodnju. Redovno poslije plavljenja ceste ispod podvožnjaka sistem za odvodnju se očisti specijalnim vozilom „vomom“. Analizom i uvidom na licu mjesta ustanovljeno je da najveće količine nanosa dolaze iz pravca petlje. Da bi spriječili ulaz zemljanog nanosa u sistem za odvodnju uradiće se taložnik-pjeskolov u koji će se taložiti zemljani materijal i isti spriječiti da ulazi u sistem za odvodnju. Za trajno rješenje uraditi će se projektno rješenje sa pumpnim postrojenjem po principu na već urađeno ispod podvožnjaka u Blatuši na ulazu u Grad Zenica. Rješenje navedenog problema je prioritet Kantonalne direkcije za ceste.

Slika broj: 37. Rekonstruisana dionica ceste Žepče - Zavidovići

2.7.2. Dionica: Zavidovići – Maglaj-granica Federacije

Početak dionice: Zavidovići (most na rijeci Krivaja)
Kraj dionice: Maglaj (granica FBiH)
Dužina dionice: L=27,40 km sa asfaltnim kolovozom

Asfaltni kolovoz na ovoj dionici ceste je dotrajavao osim na dijelu od skretanja za Rujnicu do Bočinje gdje je poslije rata urađena rekonstrukcija ceste.

U vrijeme izgradnje ceste urađen je samo noseći sloj asfalta. Habajući sloj nije urađen.

Na asfaltnom kolovozu zbog dotrajalosti pojavljuju se pukotine. Nema većih deformacija osim na dijelu ceste kroz naselje Ulišnjak. Na ovom dijelu u dužini od 300,00 m cesta tone i pretpostavka je da je klizna ravan prilično duboko tako da je potrebno uraditi projektnu dokumentaciju sa geomehničkim ispitivanjima.

Ukoliko se ne obezbijede sredstva za izradu završnog habajućeg sloja asfalta u naredne 2-3 godine, voda će kroz postojeće pukotine ući u trup ceste koji će se destabilizovati, zatim je izvjesno da će zbog ulaska vode u trup ceste doći i do pojave klizišta.

U ovom slučaju, troškovi sanacije bi se višestruko povećali.

Slika broj: 38. Rekonstruisana dionica ceste Zavidovići - Maglaj

2.8. Regionalna cesta R 466 Zavidovići – Kamenica – Ponijeri – Kakanj

Početak ceste: Zavidovići (spoj sa regionalnom cestom R465 Žepče - Zavidovići)
Kraj ceste: Kakanj (raskrsnica Ćatići-spoj sa regionalnom cestom R 445)
Dužina ceste: L = 65,00 km (asfaltni kolovoz L=32,00 km, makadam L=33,00 km)

2.8.1. Dionica Zavidovići – Kamenica – Ponijeri

Početak dionice: Zavidovići (spoj sa regionalnom cestom R465 Žepče - Zavidovići)
Kraj dionice: Ponijeri (turističko naselje)
Dužina dionice: L=31,40 km (asfaltni kolovoz L=16,20 km; makadam 15,20 km)

Od početka dionice regionalne ceste u dužini od 8,00 km urađena je rekonstrukcija ceste. Prilikom rekonstrukcije ceste nisu izvršeni detaljni geomehanički radovi, tako da nisu sanirana potencijalna klizišta. Isto tako nije urađena obaloutvrda na kritičnim mjestima u cilju zaštite od podlokavanja od rijeke Gostović. Zbog navedenog dolazi do čestih pojava klizišta na ovom dijelu ceste. Pri projektovanju ceste uzeta je širina 5,00 m, bez proširenja u krivinama pri čemu je napravljena greška. Prema važećim propisima minimalna širina regionalne ceste je 5,50 m sa obaveznim proširenjima u krivinama.

Na kraju rekonstruisanog dijela ceste kod strojare novoizgrađene mini hidroelektrane došlo je do klizanja trupa ceste (Slika broj: 39 i 40).

Slika broj: 39. Dionica Maglaj - granica Federacije

Slika broj: 40. Klizište kod strojare mini centrale

Dalje u dužini od 8,20 km do kraja asfaltnog kolovoza isti je u izuzetno lošem stanju sa deformacijama, ulegnućima, ispupčenjima, mrežastim pukotinama i na mnogo mjesta dugim trakama bez asfalta sa makadamskim zastorom. Na ovom dijelu dionice cesta je podlokana na dužini većoj od 1 kilometra. Cesta je oštećena u poplavama 2006 godine.

Na dijelu kroz naselje Kamenica cesta je rekonstruisana u dužini od 1,20 km. Na ovoj dionici se nalazi 5 mostova sa već dotrajalim NPI čeličnim profilima kao glavnim podužnim nosačima i drvenim talpama kao poprečnim nosačima. (Slika broj: 41)

Dionica je izuzetno opasna za bezbjedno odvijanje saobraćaja. Potrebna je hitna rekonstrukcija ceste i izgradnja novih mostova.

Makadamska poddionica u dužini od 33,00 km proteže se kroz šumsko područje. Poddionica se pretežno koristi za eksploataciju šume.

U posljednje vrijeme se sve više koristi u turističke svrhe, obzirom da se ovom poddionicom dolazi do turističkog područja Tajan. Na ovoj poddionici se nalazi više manjih mostova preko manjih rijeka koji su dotrajali. Obalni stubovi su od kamena, zidani u suho, glavni nosači NPI metalni nosači sa dotrajalim drvenim talpama. Potrebno je uraditi nove betonske mostove.

Trup ceste je davno rađen i nije predviđen za saobraćanje teških tereta. U posljednje vrijeme se u zimskom periodu vrši prevoz trupaca kada je trup ceste izuzetno raskvašen gdje redovno dolazi do stvaranja velikih kolotruga i totalnog loma trupa ceste.

Zbog izvlačenja trupaca direktno na put stvaraju se kanali kojima teku jake bujice tokom padavina. Bujice brzo napune kanale materijalom i voda se usmjeri putem i nosi makadamski nasip stvarajući velike jame i vododerine.

Makadamske kolovoze je dosta skupo održavati. (Slika broj: 42 i 43)

Slika broj: 41. Privremena uspostava prohodnosti u zoni klizišta

Slika broj: 42. Izgled mosta na rijeci Gostović

Slika broj: 43. Izgled dionice sa makadamskim kolovozom

Slika broj: 44. Izgled mosta sa drvenim talpama

2.8.2. Dionica Ponijeri – Kraljeva Sutjeska – Kakanj

Početak dionice: Ponijeri (turističko naselje)
Kraj dionice: Kakanj (raskrsnica Čatići - spoj sa regionalnom cestom R 445)
Dužina dionice: L = 35,30 km (asfaltni kolovoz L=16,60 km; makadam 18,70 km)

Poddionica od Ponijera do naselja Nažbilj u dužini od 18,70 km je sa makadamskim kolovozom. Od Ponijera do Lipnice put se pretežno koristi za izvoz oblove građe i u posljednje vrijeme u turističke svrhe. Na poddionici se nalazi više dotrajalih manjih mostova sa konstrukcijom od NPI metalnih nosača i drvenih talpi. Potrebno je što prije uraditi nove betonske mostove.

Pred naseljem Lipnica gledano iz pravca Kaknja prošle godine se pojavilo veliko klizište koje je odnijelo trup ceste u dužini od 70 metara (Slike broj: 44 i 45). Radi kvalitetnog povezivanja Lipnice sa Kaknjom napravljena je privremena saobraćajnica.

Od mjesta Nažbilj sve do kraja dionice u dužini od 16,60 km cesta je sa asfaltnim kolovozom. Poddionica od Nažbilja do Kraljeve Sutjeske je rekonstruisana poslije rata i u dobrom je stanju. Na ovoj poddionici su se pojavila 4 veća klizišta u prirodnim nepogodama 2015. godine.

Zbog nedostatka sredstava klizišta nisu sanirana. Za sva klizišta je urađen Glavni projekat trajne sanacije.

Od Kraljeve Sutjeske do Kaknja asfaltni kolovoz je u zadovoljavajućem stanju. Jedan dio ceste je rekonstruisan a ostali dio je presvučen novim slojem asfalta. U mjestu Haljinići pojavilo se klizište u prirodnim nepogodama 2015 godine. Urađen je glavni projekat trajne sanacije.

Klizište nije sanirano zbog nedostatka sredstava. (Slike broj: 46 do 48)

Slika broj: 45. Klizište na cesti u blizini Lipnice

Slika broj: 46. Privremeno usječena saobraćajnica na klizištu

Slika broj: 47. Rekonstruisana dionica ceste

Slika broj: 48. Klizište Haljinići

2.9. Regionalna cesta R-467 Zavidovići – Ribnica – Olovo – Han Pijesak (granica Federacije)

Početak ceste: Zavidovići (spoj sa regionalnom cestom R465 Žepče - Zavidovići)
Kraj ceste: Han Pijesak (granica Federacije)
Dužina ceste: L=86,70 km (asfaltni kolovoz L=82,00 km, makadam L=4,70 km)

2.9.1. Dionica: Zavidovići – Olovo

Početak dionice: Zavidovići (spoj sa regionalnom cestom R465 Žepče - Zavidovići)
Kraj dionice: Olovo (spoj sa magistralom M18)
Dužina dionice: L=70,00 km sa asfaltnim kolovozom

Do mjesta Mala Maoča u dužini od 38,20 km cesta je urađena sa dvije kolovozne trake i sa horizontalnim i vertikalnim elementima koji zadovoljavaju tehničke karakteristike regionalne ceste. Asfaltni kolovoz je dotrajavao i u izuzetno lošem stanju. Zbog nedostatka sredstava asfaltni kolovoz nije na vrijeme presvučen novim slojem asfalta, tako da je zbog prodora vode kroz mrežaste pukotine i ostala oštećenja prodirala voda pogotovo u zimskom periodu u trup ceste. Zbog posipanja soli intenzitet propadanja trupa ceste je pojačan. Pojava mrežastih pukotina, ulegnuća i ostalih deformacija na kolovozu ukazuje da je razmekšan i destabilizovan trup ceste, tako da se u rehabilitaciji ceste mora mijenjati i tamponski materijal kao noseći sloj.

Ovo u mnogome poskupljuje radove na rekonstrukciji ceste.

U okviru redovnog održavanja ceste krpaju se udarne rupe, gdje se ulažu znatna sredstva, a stanje asfaltnog kolovoza je sve lošije. Svako odlaganje rekonstrukcije i rehabilitacije ceste prouzrokuje i sve veće troškove. Zbog prodora vode u trup ceste dolazi do sve većih deformacija, pojave klizišta i tako dalje.

Na ovoj dionici na 3 kilometru u mjestu Vikovići preko rijeke Krivaja nalazi se metalni most sa glavnim rešetkastim nosačima, preostao od uskotračne pruge. Most je uzak sa jednom trakom, što u mnogome usporava normalno odvijanje saobraćaja. Potrebno je uraditi novi most sa dvije saobraćajne trake, ne samo zbog usporavanja saobraćaja nego i zbog dotrajalosti konstrukcije mosta. Na 30 kilometru na raskrsnici u mjestu Ribnica u prošlogodišnjim elementarnim nepogodama rijeka Ribnica je podlokala trup ceste i krilo mosta. Obezbijedena su sredstva za trajnu sanaciju oštećenja. Urađena je projektna dokumentacija i postupak odabira izvođača radova je u toku. (Slike broj: 49 i 50)

Poddionica od Male Maoče do Olova u dužini od 31,80 km ima jednu saobraćajnu traku sa proširenjima za mimoilaženje vozila. Poddionica je poslije rata komplet presvučena novim slojem asfalta. Zbog blizine rijeke Krivaja često dolazi do odrona i klizanja trupa ceste.

U prošlogodišnjim elementarnim nepogodama došlo je do pojave 6 većih klizišta i na desetine manjih. Trajno je sanirana većina oštećenja.

Na podionici ima 5 većih mostova preko rijeke Krivaja i rijeke Mala Maoča. Nakon rušenja mosta na 52 kilometru u mjestu Podkamensko urađen je novi savremeni most sa dvije saobraćajne trake.

Konstrukciju mosta na Maloj Maoči na stacionaži 30+300 km je postavio UNPROFOR.

Most je u tako lošem stanju da je neupotrebljiv. Elaborat o stanju mosta uradio je Građevinski institut Tuzla. Zbog ozbiljnosti situacije planirana su sredstva za izradu privremenog mosta na zaobilaznici. Zaobilaznica će služiti za odvijanje saobraćaja sve dok se ne uradi novi most. Urađen je Glavni projekat novog mosta.

Most na rijeci Krivaja na stacionaži 39+500 km (most na Buku) je također u izuzetno lošem stanju. Glavna konstrukcija mosta je totalno dotrajala obzirom da stoji iz vremena uskotračne pruge. Krajem mjeseca avgusta ove godine potpisan je Protokol o zajedničkom finansiranju izgradnje novog mosta na Buku sa humanitarnom organizacijom CRS, koja će obezbijediti više od 50% sredstava. Radovi su u toku.

Preostala 2 mosta su isto u lošem stanju i potrebno je obezbijediti sredstva za izgradnju novih mostova.

Ova saobraćajnica prolazi kroz gradsko jezgro općine Olovo. U cilju izmještanja tranzitnog saobraćaja urađen je veliki dio zaobilaznice.

Nije urađen završni sloj asfalta i pješačke staze na dijelu zaobilaznice od mosta na rijeci Stupčanica do magistrale i nije urađena rekonstrukcija ceste prije mosta do spoja sa regionalnom cestom u dužini od cca 800 m.

Potrebno je obezbijediti sredstva za završetak radova na zaobilaznici. (Slike broj: 51 do 55)

Slika broj: 49. Oštećenje ceste i krila mosta u mjestu Ribnica

Slika broj: 50. Dionica Zavidovići - Ribnica

Slika broj: 51. most na Maloj Maoči

Slika broj: 52. Sanirano klizište na dionici Ribnica - Olovo

Slika broj: 53. most na „Buku“

Slika broj: 54. most na „Buku“

Slika broj: 55. novoizgrađeni most „Podkamensko“

2.9.2. Dionica: Olovo – Han Pijesak (granica FBiH)

Početak dionice: Olovo (magistrala M18)
Kraj dionice: Han Pijesak (granica Federacije)
Dužina dionice L=16,70 km (asfaltni kolovoz L=12,00 km; makadam L=4,70 km)

Poddionica sa asfaltnim kolovozom u dužini od 12,00 km je u vrlo lošem stanju. Asfaltni kolovoz je dotrajavao. Često dolazi do ulegnuća kolovoza i trupa ceste i pojave klizišta. Trasa ceste prolazi zasjekom u stijenu u obliku galerije gdje se često odronjava kamen i ugrožava učesnike u saobraćaju. Zbog zasjeka tipa galerije nije moguće postaviti zaštitne mreže. Potrebno je nestabilne djelove stijene ukloniti i torketiranjem zaštititi dalje obrušavanje. Neophodna je hitna trajna sanacija postojećih klizišta. Makadamski dio ceste u dužini od 4,70 km je u lošem stanju. I na ovome dijelu ceste dolazi do pojave klizišta. (Slika broj: 56 do 60)

Slika broj: 56. Urađena obaloutvrda kao zaštita trupa ceste

Slika broj:57. Izgled ceste u kanjonu

Slika broj: 58. Izgled ceste u zasjeku

Slika broj: 59. Sanirano klizište Olovo - Han Pijesak

Slika broj: 60. Tunel „Petrovići“

Slika broj: 61. Dionica makadamskog kolovoza Olovo - Han Pijesak

2.10. Regionalna cesta R-468 Olovo – Sokolac

Početak ceste: Olovo (Olovske Luke, magistrala M18)

Kraj ceste: Sokolac (granica Federacije)

Dužina ceste: L=9,60 km sa asfaltnim kolovozom.

Ova regionalna cesta je rekonstruisana poslije rata u potpunosti.

Pri izgradnji i ove ceste nije se vodilo računa o važnosti geomehaničkih ispitivanja i lociranju i sanaciji potencijalnih klizišta prije postavljanja asfaltnog kolovoza.

Sada za posledicu imamo česte deformacije kolovoza i pojavu klizišta. (Slika broj: 62 i 63)

Slika broj: 62. Klizište na reg. cesti Olovo - Sokolac

Slika broj: 63. Klizište „nula“ na cesti Olovo - Sokolac

2.11. Regionalna cesta R-469 Ribnica – Banovići (granica kantona)

Početak ceste: Ribnica (spoj sa R 467 Zavidovići – Olovo)
Kraj ceste: Banovići (granica kantona)
Dužina ceste L=3,80 km sa asfaltnim kolovozom.

Asfaltni kolovoz na čitavoj dužini je u lošem stanju.
 Potrebno je isfrezati postojeći asfalt i uraditi novi sloj asfalta.
 Raskrnicu u Ribnici potrebno je rekonstruisati.

2.12. Regionalna cesta R- 473 Nemila – Bistričak (granica Federacije)

Početak ceste: Nemila (magistralna cesta M17)
Kraj ceste: Bistričak (granica Federacije)
Dužina ceste: L=16,00 km (asfaltni kolovoz L=8,50 km; makadam 7,50 km)

Ova cesta je tokom elementarnih nepogoda u maju 2015. godine totalno uništena.
 Iz sredstava redovnog održavanja održava se prohodnost iste.
 Prilikom većih padavina redovno dolazi do nanošenja pjeskovitog materijala u korito rijeke koji se taloži u zoni mosta kod vodozahvata mini hidroelektrane i prijeti začepljenju protočnog profila mosta. Stoga su neophodne česte intervencije.

Urađen je Glavni projekat saobraćajnice u dužini od 9,00 km, i Glavni projekat regulacije korita rijeka Bistričak i Ograina u dužini rekonstrukcije ceste.

Projektna vrijednost radova na rekonstrukciji saobraćajnice i uređenju korita rijeka iznosi oko 15 miliona konvertibilnih maraka. Obzirom na veliku vrijednost investicije projekat je podijeljen po fazama.

Najkritičnija dionica ceste je u zoni velikog klizišta sa lijeve strane rijeke Bistričak gledano uzvodno. Dužina ove dionice je cca 800 metara i predračunska vrijednost radova na saobraćajnici i regulaciji rijeke Bistričak iznosi oko 1.600.000,00 KM.

U slučaju većih padavina na ovom lokalitetu može doći do klizanja velikih masa zemlje sa lijeve strane, pregrađivanja rijeke Bistričak i totalne obustave saobraćaja. Potrebno je hitno obezbijediti sredstva i izvesti planirane radove na ovoj dionici.

Makadamska dionica u dužini od 7,50 km na kojoj se nalazi više dotrajalih manjih mostova od drvene građe je u izuzetno lošem stanju.

Ova dionica služi pretežno za eksploataciju šume. (Slika broj: 64 do 66)

Slika broj: 64. Kritična dionica ceste Nemila - Bistričak

Slika broj: 65. Cesta Nemila - Bistričak

Slika broj: 66. Drveni most na rijeci Ograina na cesti Nemila - Bistričak

2.13. Regionalna cesta R-474 Perković - Novi Šeher - Crni Vrh – Tešanj - Prnjavor (granica Federacije)

Početak ceste: Perković (magistralna cesta M17)
Kraj ceste: Prnjavor (granica Federacije)
Dužina ceste L=37,20 km (asfaltni kolovoz L=29,40 km; makadam 7,80 km)

Na dionici od Perkovića do Novog Šehera asfaltni kolovoz je u relativno dobrom stanju.

U novije vrijeme iz sredstava redovnog održavanja većina dionice je presvučena novim slojem asfalta. Od novog Šehera u dužini od 1,50 km cesta je uzana i nema minimalnu širinu regionalne ceste koja iznosi 5,50 m. Na ovoj dionici u naselju Strupina pojavilo se klizište u dužini od 300,00 m. Urađen je Glavni projekat sanacije. Klizište nije sanirano zbog nedostatka sredstava. (Slika broj: 67)

Od stacionaže 6+900 km do 9+700 km u dužini od 2,80 km izvršena je rekonstrukcija ceste.

Na ovoj dionici se pojavilo više klizišta i ista nisu sanirana.

Od stacionaže 9+700 km u dužini od 7,80 km cesta je sa makadamskim kolovozom.

Na ovoj dionici došlo je do pojave više klizišta u vrijeme elementarnih nepogoda u maju prošle godine. Od stacionaže 17+5000 km do granice FBiH u dužini od 20,00 km cesta je sa asfaltnim kolovozom. Od Čatinog Greba do zgrade policije u Tešnju cesta je rekonstruisana u potpunosti.

U zoni Čatinog Greba pojavila su se klizišta na 5 mjesta. Dva klizišta su trajno sanirana a za ostala tri nema sredstava za trajnu sanaciju. Urađeni su Glavni projekti sanacije.

Dionica ceste Tešanj-Jelah-granica FBiH je u relativno dobrom stanju.

Most na rijeci Usora u Jelahu je oštećen, pogotovu pješačke staze i ograda mosta.

Predviđena je izgradnja novog mosta na mjestu starog. U planu je da se u ovoj godini uradi potrebna projektna dokumentacija. (Slika broj: 68 do 71)

Slika broj: 67. Klizište Strupina

Slika broj:68. Klizište na makadamskoj dionici ceste

Slika broj:69. Makadamska dionica preko Crnog Vrh

Slika broj: 70. Dionica Tešanj - Jelah

Slika broj: 71. Most preko rijeke Usore u Jelahu

Slika broj: 72. Cesta Jelah - granica Federacije

3. UTROŠENA SREDSTVA NA USPOSTAVLJANJU PROHODNOSTI NA REGIONALNIM CESTAMA TOKOM ELEMENTARNIH NEPOGODA U MAJU 2014. GODINE.

Elementarne nepogode koje su se desile na području Zeničko-dobojskog kantona u mjesecu maju 2014. godine prouzrokovale su velika oštećenja na regionalnim cestama, te totalnu blokadu prohodnosti na većini cesta.

U cilju uspostave prohodnosti i trajne sanacije šteta na regionalnim cestama od većine već planiranih projekata na rekonstrukciji i vanrednom održavanju regionalnih cesta se odustalo, kako bi 1.080.000,00 KM namjenskih sredstava stavili na raspolaganje u svrhu uspostave prohodnosti i trajne sanacije šteta na regionalnim cestama.

Zbog gore navedenog urađen je novi Plan zaštite, održavanja, rekonstrukcije i izgradnje cesta za 2014. godinu, na koji je Zaključkom broj: 02-27-15006/14 od 25.07. 2014 godine, Vlada Zeničko-dobojskog kantona dala saglasnost.

Pored gore navedenih sredstava urađeno je dosta poslova na uspostavu prohodnosti na regionalnim cestama u okviru redovnog održavanja.

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 15/13) Vlada Zeničko-dobojskog kantona utvrdila je iznos od 3.000.000,00 KM u okviru budžetskih sredstava na poziciji „Rekonstrukcija i investiciono održavanje“ na Kantonalnoj direkciji za ceste. Od navedenog iznosa, a u vezi sa odredbama Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-14-11464/14 od 03.06.2014 godine Vlada Kantona je preraspodijelila dio sredstava u iznosu od 250.000,00 KM sa Kantonalne direkcije za ceste na Direkciju za robne rezerve.

Preostali iznos od 2.750.000,00 KM usmjeren je prema predloženom Programu utroška budžetskih sredstava za realizaciju projekata na cestovnoj infrastrukturi Zeničko-dobojskog kantona, oštećenoj u vrijeme prirodne i druge nesreće proglašene Odlukom Vlade broj: 02-44-10210/14 od 15. 05. 2014 godine. Zaključkom Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-14-18199/14 od 12.09.2014 godine, data je saglasnost na predloženi Program utroška budžetskih sredstava.

Od planiranih 2.750.000,00 KM realizovano je 1.243.841,09 KM za izradu projektne dokumentacije i trajnu sanaciju oštećenja. Sva sredstva nisu realizovana zato što nije bila urađena projektna dokumentacija. U 2015. godini u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona nisu planirana sredstva za ove namjene.

Namjenska sredstva u 2015. godini kojima raspolaže Kantonalna direkcija za ceste su nedostatna u odnosu na hitne potrebe sanacije kritičnih klizišta i ostalih oštećenja cesta.

Kako bi garantovali minimalne uslove bezbjednosti saobraćaja na mreži regionalnih cesta na području Zeničko-dobojskog kantona u predstojećoj nadolazećoj zimskoj sezoni potrebno je oko 5.000.000,00 KM.

4. FINANSIRANJE JAVNIH CESTA

Finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

A – iz javnih prihoda:

1. godišnjim naknadama za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
2. naknadama za autoceste i ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;
3. posebnim naknadama za upotrebu autocesta, brzih cesta i određenih cesta i objekata sa naplatom na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.) po posebnom pravilniku.
4. naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila;
5. posebnim naknadama za službu "Pomoć – informacije na cestama";
6. naknadama za ceste što se plaćaju za vanrednu upotrebu javnih cesta (vanredni prevoz);
7. naknadama za ceste što se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila;
8. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
9. ostale naknade po posebnim propisima.

B – kreditima:

1. iz sredstava federalnog budžeta, budžeta kantona, te budžeta grada i općine;
2. sredstvima federalnog budžeta prikupljenim od naknada za korišćenje cesta i objekata na osnovu dobijene koncesije i sredstava ostvarenim od pratećih djelatnosti;
3. donacijama drugih donatora.

Najznačajnije i najveće su stavke 1. i 2. prihoda: naknada za ceste iz MPC goriva i naknada za korišćenje cesta pri registraciji motornih, priključnih i zaprežnih vozila.

Finansijska sredstva iz tačke 1. i 2. pripadaju Federalnoj Direkciji cesta 40%, nadležnom kantonalnom organu 35%, a općinskim organima 25%.

Pri tome, učešće nadležnih kantonalnih i gradskih/općinskih organa za ceste utvrđuje se u skladu sa „Uputom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda“ koje se utvrđuje na godišnjem nivou putem odgovarajućih koeficijenata i obrazaca za izračunavanje, a osnovni kriterij za ovo raspoređivanje su broj stanovnika, površina teritorije i broj učenika u osnovnim i srednjim školama.

Na osnovu toga, kantoni usmjeravaju 42% sredstava na račun gradskih/općinskih organa, što čini približno 25% ukupno doznačenih sredstava.

Prema urađenoj studiji od strane Konzorcija: Ipsa institut, Ecoplan i Integra najznačajniji uočeni problemi kod finansiranja javnih cesta u FBiH su:

- prikupljanje zakonom utvrđenih prihoda
- namjensko korišćenje prikupljenih javnih prihoda
- učešće naknade za ceste u MPC goriva i
- princip raspodjele prikupljenih javnih prihoda nakon uspostavljanja nove kategorizacije.

U FBiH je u periodu 2008 – 2013 godina rastao broj registriranih vozila sa 525.724 na 696.166, a da je istovremeno padao prikupljeni javni prihod od navedene naknade za ceste sa 45 miliona na 41 milion KM.

Elaborirane procjene u ovoj Studiji ukazuju na sadašnji minimalni potencijal od 60 miliona KM, što je za 1/3 više od sadašnjeg nivoa ovog prikupljenog javnog prihoda.

Sadašnji potencijal izdvajanja naknade iz MPC goriva za javne ceste je 68 miliona KM za AC/BC i 100 miliona KM za MC/RC/LC i trend prikupljanja ovog javnog prihoda je posljednjih godina stabiliziran i prati razvoj potrošnje ovog energenta u FBiH.

Međutim, od 2008. godine prisutan je trend naglog porasta uvoza i prodaje lož-ulja a istovremeno pad uvoza dizel goriva u FBiH, jer su ova dva energenta bliskih karakteristika (sličan tarifni broj u CT), a na upotrebu lož ulja se ne plaća naknada za ceste i ovaj energent je jeftiniji u maloprodaji od dizel goriva.

Korišćenje prikupljenih javnih prihoda za finansiranje javnih cesta u FBiH, a i u BiH uopće, izrazito je neefikasno.

Naknada za ceste iz MPC goriva kao indirektan porez, stavljena je u istu ravan sa PDV-om, akcizama i carinom kod raspodjele sredstava. "Izuzetak" je napravljen kod finansiranja AC/BC i lako se može uočiti učinak takvog pristupa.

Fiksni razred od 3,9% ukupno prikupljenih indirektnih poreza usmjerenih na javne ceste zamagljuje stvarnu sliku stanja realnih potreba za razvojem cesta u FBiH i BiH i suštinski sputava poziciju upravitelja cesta u FBiH, a osnovica za raspodjelu prikupljenih sredstava za finansiranje cesta između kantona i općina u FBiH nema suštinske nikakve veze sa cestama.

Učešće naknade za ceste u MPC goriva je palo sa 16% u 2009 godini na 10% u ovom trenutku.

U istom periodu je MPC goriva porasla za 60%. Ovakva neizbalansiranost direktno utiče na ograničavanje mogućnosti održavanja, rekonstrukcije i izgradnje cesta u FBiH svih kategorija.

Sa druge strane, učešće akciza u MPC goriva još uvijek nije dostiglo minimalan propisan vrijednosni razred na području EU, koji sada poštuju i zemlje sa približnim stupnjem razvijenosti ekonomije iz bliskog okruženja.

Za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u upravljanju cestama na području FBiH, treba poći od sljedećih načela:

- potpunog zahvaćanja javnih prihoda
- namjenskog usmjeravanja i trošenja sredstava
- usklađivanja jediničnih vrijednosti naknada prema realnoj situaciji na tržištu
- korektnosti raspodjele sredstava između upravitelja cesta
- poboljšanja u sistemu upravljanja, naročito u segmentu održavanja cesta.

U tom kontekstu, predložene su mjere poboljšanja upravljanja cestama u FBiH od strane federalnog Ministarstva prometa i komunikacija Vladi FBiH na usvajanje u vidu Zaključaka.

Ukoliko bi se predložene mjere usvojile i u praksi sprovele autori izrade Studije predviđaju povećanje namjenskih sredstava i do 50% u odnosu na sadašnja sredstva.

To bi stvorilo realnu mogućnost podizanja kredita za regionalnu cestovnu mrežu u svim kantonima na području FBiH. Napominjemo da od rata u regionalne ceste na području FBiH nije uložena niti jedna marka kreditnih sredstava za razliku od RS-a gdje su zbog činjenice da je isti upravitelj za oba ranga cesta (magistralne i regionalne) mnoge regionalne ceste rekonstruisane i sanirane iz kreditnih izvora.

Obaviješteni smo da predstavnici federalnih nadležnih ministarstava vode razgovore sa predstavnicima WB, EIB i EBRD o kreditnim zaduženjima za cestovnu infrastrukturu na području FBiH.

Iz gore navedenog vidljivo je da postoje realne mogućnosti zaduženja, ukoliko se ispoštuju upute iz urađene Studije o povoljnom kreditnom zaduženju za rekonstrukciju i rehabilitaciju regionalnih cesta na području FBiH, što podrazumijeva i Zeničko-dobojski kanton.

Ukoliko se hitno ne usvoje preložene mjere i ne obezbijede kreditna sredstva za rekonstrukciju i sanaciju regionalnih cesta i objekata na području Zeničko-dobojskog kantona brzo će doći do velikih posledica i prekida cestovnih komunikacija na većini mreže regionalnih cesta, što znači paralizu cjelokupnog života u našem kantonu.

Realni uslovi postoje da se Kantonalna direkcija cesta kreditno zaduži za najmanje 50 miliona KM i da rate kredita vraća iz namjenskih sredstava.

Preduslov je da se prihvate predložene mjere na nivou FBiH, kojima bi se prihod Direkcije povećao za 50%, odnosno cca 3,50 miliona KM, što bi bilo dovoljno za redovnu otplatu rata kredita.

